

Informatyzacja w administracji

(fragment książki „Elektroniczna gospodarka w Polsce – raport 2005”, przygotowanej przez Instytut Logistyki i Magazynowania)

Korzystanie z komputerów i Internetu

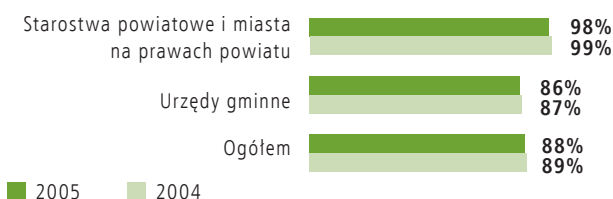
Stopień komputeryzacji w urzędach sięgnął 100 proc., jedynie 0,2 proc. urzędów gmin nie posiadało komputerów. Średnio w jednostkach samorządu terytorialnego z jednego komputera korzystało od 1,1 pracownika w województwie warmińsko-mazurskim do 1,5 pracownika w województwie świętokrzyskim. Dokładnie takie same proporcje były w gminach. W roku 2004 przedział ten wynosił od 1,2 do 1,6. Oznacza to, że pomimo spadku wydatków na informatyzację urzędów, zmalała średnia liczba pracowników korzystających z jednego komputera. Największa poprawa w porównaniu z rokiem 2004 nastąpiła w województwie warmińsko-mazurskim.

W 2005 r. strony internetowe posiadało 100 proc. urzędów z grupy I. Wśród nich wszystkie urzędy marszałkowskie i wojewódzkie posiadały strony Biuletynu Informacji Publicznej, natomiast 8,3 proc. urzędów centralnych nie dopełniło tego obowiązku.

Jednostki samorządu terytorialnego generalnie utrzymały poziom z roku 2004, jeżeli chodzi o posiadanie stron internetowych – wykres 1. Strony BIP posiadało 100 proc. starostw powiatowych i miast na prawach powiatu oraz 99 proc. urzędów gmin. W porównaniu z rokiem 2004 zmniejszył się odsetek urzędów posiada-

jących system informatyczny do obsługi zamówień publicznych (2004 r. – 19,7 proc., 2005 r. – 17,3 proc.).

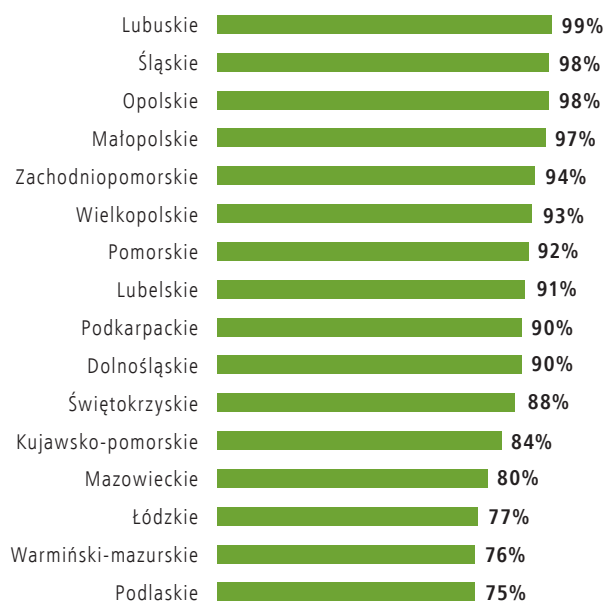
Wykres 1. Posiadanie stron internetowych przez urzędy

Źródło: ARC Rynek i Opinia.

Największy odsetek jednostek samorządu terytorialnego posiadających swoje strony internetowe zaobserwowano w województwach lubuskim, śląskim i opolskim, najmniejszy w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim, co może wynikać również z różnic w poziomie zamożności regionów – wykres 2.

Wykres 2. Posiadanie stron internetowych przez jednostki samorządu terytorialnego wg województw

Źródło: ARC Rynek i Opinia.

Koszty informatyzacji

W 2005 roku urzędy przeznaczyły mniejszą część budżetu na informatyzację niż w roku poprzednim. 50,9 proc. badanych nie poniosło prawie żadnych wydatków na ten cel (w 2004 r. odsetek ten wynosił 18,6 proc.). Podobnie jak w roku 2004, za główną przeszkodę w rozwoju administracji elektronicznej urzędy uznały brak środków finansowych na jej rozwój (w odniesieniu do innych elementów czynnik ten

został oceniony jako najważniejszy i w skali od 1 do 10 otrzymał średnią wartość 7,9 w 2005 r. – w 2004 r. – 7,8). Biorąc pod uwagę, że ogólne nakłady urzędów na informatyzację wzrosły o 15 proc., oraz że na przyczynę braku środków wskazało tyle samo urzędów z grupy II (8 proc.), co w roku 2004, należy uznać, że wzrost nakładów na informatyzację dotyczył głównie urzędów marszałkowskich i centralnych, które wskazały, że ta przyczyna ma mniejsze znaczenie, niż w roku 2004.

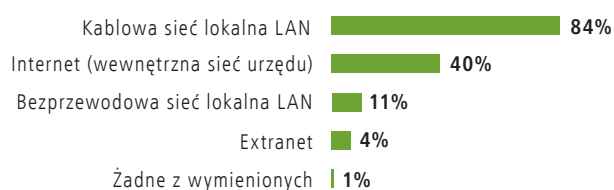
Lubuski Urząd Wojewódzki, powiat gryficki oraz urzędy gmin i miast Kraków, Łódź, Gdańsk, Miechów, Łomianki i Konin pojawiły się w rankingach najlepiej z informatyzowanych krajowych przedsiębiorstw i instytucji.

Jedynie 0,6 proc. urzędów posiadających komputery nie miało dostępu do Internetu (2 proc. w 2004 r.). Podobnie jak w roku 2004, koszt dostępu do Internetu w $\frac{3}{4}$ urzędów oscyluje w granicach 500 zł i poniżej, jednak wydatki na ten cel wzrosły. Liczba urzędów II grupy, których koszty dostępu wynoszą 200 zł i mniej, zmniejszyła się o 5,3 punktu procentowego, natomiast o 5,5 punktu procentowego zwiększyła się liczba urzędów płacących 200–500 zł. Urzędy wojewódzkie płaciły więcej za dostęp do Internetu w porównaniu z rokiem 2004. O 11 punktów procentowych wzrosła liczba urzędów płacących za dostęp 5001 zł i więcej. O 9,9 punktu procentowego spadła liczba urzędów marszałkowskich płacących 5001 zł i więcej, natomiast nie było już takich jednostek, których koszt dostępu do Internetu zawierają się w granicach od 3001 do 5000 zł.

Technologie informatyczne

W porównaniu z rokiem 2004 nie zmieniło się istotnie nasycenie urzędów stosowanymi technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi. Jedynie zwiększył się odsetek urzędów korzystających z sieci kablowej LAN (70 proc. w 2004 r.) – wykres 3.

Wykres 3. Stosowanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w urzędach

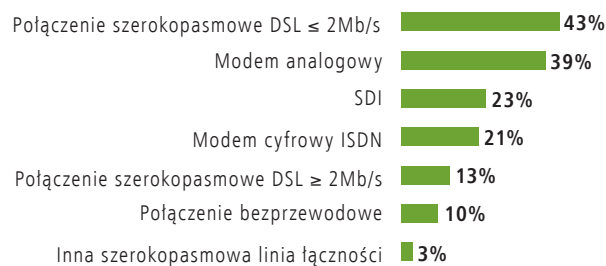
Źródło: ARC Rynek i Opinia.

System Windows był stosowany na większości komputerów, średnia liczba komputerów z systemem Windows

przypadająca na jeden komputer wahała się od 0,94 do 0,98 w zależności od województwa. Na popularności zyskuje także oprogramowanie Linux: średnio w 2004 r. pracowało 1,52 komputera z oprogramowaniem Linux, podczas gdy w 2005 r. było to 2,76 komputera. Rosło także zastosowanie pakietów biurowych typu OpenSource: w 2004 r. urzędy średnio korzystały z 7,6, a w roku 2005 z 12,4 takich pakietów.

Dostęp do Internetu posiadało praktycznie 100 proc. urzędów. Modem analogowy (49 proc. w 2004 r.) i modem cyfrowy ISDN (38 proc. w 2004 r.) stają się coraz mniej powszechnymi środkami połączenia z Internetem. Ich miejsce zajmują połączenia szerokopasmowe DSL oraz dostęp za pomocą usług SDI – wykres 4.

Wykres 4. Połączenia z Internetem stosowane przez urzędy

Źródło: ARC Rynek i Opinia.

Tylko 18,5 proc. urzędów stosowało mechanizmy uwierzytelniania odbiorcy, takie jak podpis elektroniczny, szyfrowanie lub alternatywne mechanizmy. Prawie wszystkie urzędy stosują mechanizmy zabezpieczające. Najważniejsze były: ochrona antywirusowa (96,4 proc. urzędów) i systemy zaporowe (76 proc. urzędów). Dla porównania 59 proc. urzędów stosowało systemy zaporowe w 2004 r. Ten ostatni fakt może oznaczać lepsze przygotowanie urzędów do ochrony danych zgromadzonych w komputerach urzędów i spowoduje zwiększenie zaufania obywateli do e-administracji.

Artykuł stanowi fragment publikacji Instytutu Logistyki i Magazynowania pt. „Elektroniczna gospodarka w Polsce – raport 2005”.

Raport można zakupić w postaci książkowej w Bibliotece Logistyka: www.bibliotekalogistyka.pl.

Bezpłatną elektroniczną wersję publikacji będzie można wkrótce pobrać ze strony Ministerstwa Gospodarki.